

χαλάλι

χαλάλι, επίρρ. [<τουρκ. halal (= νόμιμος)], λέγεται για κάτι που δίνεται με ευχαρίστηση, ή για κάτι που αξίζει να γίνει όπως έγινε, ή για κάτι που αξία το έχει κάποιος, και γενικά λέγεται για κάτι που αξίζει να δοθεί ή να γίνει: «αφού έδωσες τα λεφτά σου γι' αυτόν τον ιερό σκοπό, τότε χαλάλι || χαλάλι τα έξοδα που έκανα γι' αυτό το παιδί, γιατί έγινε σπουδαίος επιστήμονας || χαλάλι τα λεφτά που έδωσες για μια τέτοια αυτοκινητάρα». (Λαϊκό τραγούδι: ήρθαμε να γλεντήσουμε να φύγει το μαράζι κι αν φύγουνε πολλά λεφτά, **χαλάλι**, δεν πειράζει)·

- *δεν το κάνω χαλάλι*, (για πράγματα), θεωρώ ότι δεν αξίζει να δώσω κάτι σε κάποιον, γιατί τον θεωρώ ανάξιο μιας τέτοιας προσφοράς: «δεν κάνω χαλάλι τις στενοχώριες που πέρασα για σένα, γιατί αποδείχτηκε παλιάνθρωπος || είχα σκοπό έξω απ' τα συμφωνηθέντα, να του χάριζα κι ένα χρυσό ρολόι, μόλις μου τελείωνε τη δουλειά, αλλά κατά τη διάρκεια αποδείχτηκε τόσο παλιοχαρακτήρας, που δεν το κάνω χαλάλι ». (Λαϊκό τραγούδι: αυτούς τους αναστεναγμούς, **χαλάλι δεν τους κάνω**, ούτε σε τούτο το ντουνιά ούτε και στον απάνω)·

- *δεν τον (την) κάνω χαλάλι* (σε κάποια ή σε κάποιον), δεν αξίζει για σύζυγος κάποιας ή κάποιου, γιατί έχω την εντύπωση πως είναι κατά πολύ ανώτερός της (του): «δεν τον κάνω χαλάλι γι' αυτή τη γυναίκα, γιατί αυτός είναι καλλιεργημένος άνθρωπος κι αυτή μια κοινή γυναικούλα || δεν την κάνω χαλάλι γι' αυτόν τον άντρα, γιατί αυτή είναι κορίτσι από σπίτι κι αυτός είναι ένας αλήτης»·

- *κάνω χαλάλι* (κάτι), **α.** δίνω, ξοδεύω με ευχαρίστηση για κάποιον ή για κάτι, γιατί αξίζει να το δώσω ή να το ξοδέψω, το χαλαλίζω: «κάνω χαλάλι τα λεφτά που δίνω σ' αυτόν τον άνθρωπο, γιατί ξέρω πως τα χρειάζεται για καλό σκοπό || κάνω χαλάλι τα λεφτά που φεύγουν στα γλέντια και τις διασκεδάσεις, γιατί μια ζωή την έχουμε». (Λαϊκό τραγούδι: **κάνω χαλάλι** τη ζωή σ' αυτόν που τη γλεντάει, η μάνα που μας γέννησε δε μας ξαναγεννάει). **β.** θεωρώ ότι καλώς έγινε κάτι: «κάνω χαλάλι το ξύλο που έφαγες, όταν ήσουν μικρός, γιατί έγινες άνθρωπος!»·

- *χαλάλι να σου γίνει!* βλ. φρ. *χαλάλι σου(!)*·

- *χαλάλι σου!* άξιζε ό,τι υπέφερα, ό,τι έδωσα ή ξόδεψα για σένα: «χαλάλι σου οι στενοχώριες που τράβηξα, γιατί στο τέλος μπήκες πάλι στον ίδιο δρόμο! || ό,τι έξοδα έκανα για σένα, χαλάλι σου, γιατί έγινες ένας σπουδαίος επιστήμονας!». (Λαϊκό τραγούδι: δε βαριέσαι, δεν πειράζει, **χαλάλι σου**· συ μια μέρα θα χτυπήσεις το κεφάλι σου)·

- *χίλιες φορές χαλάλι*, λέγεται για κάτι που δώσαμε ή που κάναμε σε κάποιον με όλη μας την καλή διάθεση, με όλη μας την ευχαρίστηση: «αφού σου αρέσει τόσο πολύ ο αναπτήρας μου, πάρ' τον, ρε φίλε μου, και χίλιες φορές χαλάλι || ευχαριστήθηκα γλέντι, γι' αυτό χίλιες φορές χαλάλι που ήρθα μαζί σου». (Λαϊκό τραγούδι: οι πετεινοί λαλήσανε, τα τραμ κυκλοφορήσανε, τέτοιο ξενύχτι, κούκλα μου, **χίλιες φορές χαλάλι** και τ' άλλο Σαββατόβραδο θα σε γλεντήσω πάλι).